

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA
10000 ZAGREB, Radnička cesta 39

IZVJEŠĆE O RADU
AGENCIJE ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA
ZA 2015. GODINU

KLASA: 023-01/16-05/01
URBROJ: 387-02-16-1

Zagreb, 29.8.2016.

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
1. UVOD	3
2. USTROJSTVO AGENCIJE	4
3. DJELATNOST AGENCIJE	7
4. IZVJEŠĆE O RADU INSPEKCIJE	8
5. IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POSLOVANJU AGENCIJE	13
6. STANJE SIGURNOSTI ŽELJEZNIČKOG PROMETA U RH	18
7. PREGLED AKTIVNOSTI AGENCIJE	22
8. SURADNJA AGENCIJE S DRUGIM TIJELIMA NADLEŽNIM ZA SIGURNOST.....	24
9. JAVNOST RADA AGENCIJE	25
10. IZVJEŠĆA S ERA AUDITA (Cross-audit/Priority Countries).....	26
11. ZAKLJUČAK	30

Popis slika

Slika 1 – Organizacijska struktura Agencije	4
Slika 2 – Pregled najvažnijih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2010.-2015. godine (sukladno ERA metodologiji)	19
Slika 3 - Razvrstavanje zemalja članica prema programu sigurnosti za prioritete zemlje; Priority Countries – NRV 6 za razdoblje 2007.-2012. godine (izvor: ERA-CSI data sheet-Croatia; Priority countries programme; Priority Member States – Croatia).....	29

Popis tablica

Tablica 1 – Sistematizirani broj zaposlenika Agencije	5
Tablica 2 – Stanje zaposlenih na dan 31. prosinca 2015. godine.....	5
Tablica 3 – Pregled provedenih inspekcijskih pregleda – nadzora u 2015. godini.....	10
Tablica 4 – Financijski plan za 2015. godinu.....	13
Tablica 5 – Pregled izvršenja Financijskog plana u 2015. godini.....	14
Tablica 6 – Strateški plan 2015.; Cilj-Povećanje sigurnosti željezničkog prometa sukladno relevantnim pravilima EU	16
Tablica 7 – Pregled najvažnijih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2010.-2015. godine (sukladno ERA metodologiji)	19
Tablica 8 – Ukupan broj nesreća u 2015. godini i uzroci nastanka istih (prema Izvješću o sigurnosti HŽ Infrastrukture d.o.o. za 2015. godinu).....	20
Tablica 9 – Pregled putničkog i teretnog prijevoza u razdoblju 2010.-2015. godine	21
Tablica 10 – Broj i struktura riješenih predmeta u 2015. godini.....	23

1. UVOD

Agencija za sigurnost željezničkog prometa (u daljnjem tekstu: Agencija) je pravna osoba s javnim ovlastima sa sjedištem u Zagrebu kojoj je, sukladno Zakonu o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava ("Narodne novine", br. 82/13, 18/15 i 110/15; u daljnjem tekstu: Zakon), povjerena zadaća reguliranja i nadzora sigurnosti željezničkog sustava Republike Hrvatske.

Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava, ostvaruje Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada). Agencija obavlja svoje aktivnosti na temelju javnih ovlasti kao djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku, a obavlja i druge poslove koji su u skladu s propisima donesenim na temelju nacionalnih zakona i izravno primjenjivim propisima Europske unije.

Agencija je, sukladno Zakonu, obvezna Vladi svake kalendarske godine podnijeti izvješće o svom radu u prethodnoj godini uključujući i financijsko izvješće. Slijedom toga, Agencija podnosi izvješće za 2015. godinu koje sadržajno obuhvaća djelatnost i ustrojstvo Agencije, izvješće o financijskom poslovanju Agencije, informacije o stanju sigurnosti željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj, pregled aktivnosti Agencije prema području nadležnosti, informacije o suradnji Agencije s tijelima nadležnim za sigurnost drugih zemalja, Europskom agencijom za željeznice (engl. *European Railway Agency* – ERA; u daljnjem tekstu: ERA) i tijelima nadležnim za sigurnost izvan projekta Europske komisije i ERA-e te informacije o ostvarivanju načela javnosti rada Agencije.

U ovom izvješću, za razliku od dosadašnjih, Agencija po prvi puta dostavlja cjelovito izvješće o radu željezničke inspekcije u 2015. godini budući da su inspektori, sukladno Zakonu, započeli raditi u Agenciji krajem 2014. godine te o provedenim auditima sustava upravljanja sigurnošću. Nadalje, u ovom izvješću su posebno istaknuta i izvješća o prvi puta provedenim auditima ERA-e tijekom 2015. godine – audit u Agenciji (engl. *Cross Audit*) i audit željezničkog sustava Republike Hrvatske (engl. *Priority Countries*) te sukladno tome opisana su poboljšanja i mjere koje je Agencija planirala i provela prema svojem Akcijskom planu/Programu rada i Planu korektivnih akcija u 2015. godini.

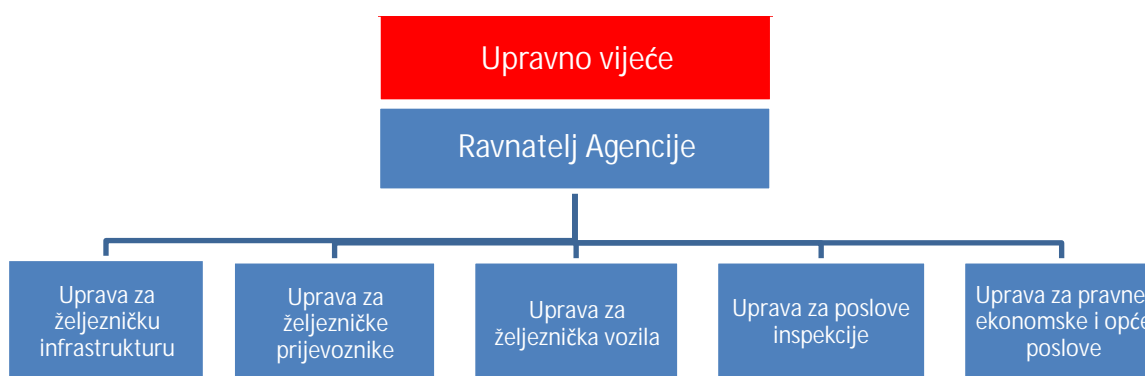
Ravnatelj

Želimir Delač, dipl. ing. el.

2. USTROJSTVO AGENCIJE

Tijela Agencije su Upravno vijeće i ravnatelj Agencije, i oni za svoj rad odgovaraju Vladi. Agencijom upravlja Upravno vijeće koje se sastoji od predsjednika i četiri člana koje imenuje Vlada za vrijeme od pet godina s mogućnošću ponovnog imenovanja.

Čelnik Agencije je ravnatelj, koji predstavlja i zastupa Agenciju, vodi stručni rad Agencije, organizira rad i poslovanje Agencije te obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Agencije (organizacijska struktura - slika 1). Ravnatelj obavlja svoju dužnost profesionalno kao zaposlenik Agencije. Ravnatelja imenuje Vlada na temelju javnog natječaja na vrijeme od četiri godine, s mogućnošću ponovnog imenovanja.

Slika 1 – Organizacijska struktura Agencije

Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije uređuju se pitanja značajna za djelatnost, ustroj i rad Agencije, kao što su: unutarnje ustrojstvo, predstavljanje i zastupanje, financiranje, poslovno planiranje i godišnje izvještavanje, rad i poslovanje, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja značajna za rad Agencije.

Postojeća sistematizacija odnosno potreban broj izvršitelja temelji se na poslovima i ovlastima Agencije propisanim Zakonom. U 2015. godini stupio je na snagu novi Statut Agencije¹ usklađen sa Zakonom, a sukladno tome i nova sistematizacija radnih mjesta utvrđena kroz novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Agencije².

¹ Statut Agencije – novi Statut od 15. rujna 2015. godine, donijet od strane Upravnog vijeća Agencije uz prethodnu suglasnost Vlade (Odluka – KLASA: 022-03/15-04/357, Urbroj: 50301-05/16-15-2, od 3. rujna 2015. godine)

² Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Agencije - novi Pravilnik donijet od strane Upravnog vijeća Agencije 23. prosinca 2015. godine

Tablica 1 – Sistematizirani broj zaposlenika Agencije

<i>NAZIV</i>	<i>BROJ IZVRŠITELJA</i>
Ravnatelj	1
Pomoćnici ravnatelja	3
Uprava za željezničku infrastrukturu	5
Uprava za željezničke prijevoznike	4
Uprava za željeznička vozila	5
Uprava za poslove inspekcije	9
Uprava za pravne, ekonomske i opće poslove	4
AGENCIJA – UKUPNO	31

Na kraju izvještajnog razdoblja u Agenciji je (zajedno sa ravnateljem) bilo zaposleno 18 zaposlenika (prema tablici 2) što je tek 58% izvršitelja predviđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta (prema tablici 1).

11. veljače 2015. godine Želimir Delač, dipl. ing. el. imenovan je novim ravnateljem Agencije odlukom Vlade Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 18/15). Imenovani je obavljanje dužnosti ravnatelja Agencije preuzeo 17. veljače 2015. godine. U isto vrijeme bivši ravnatelj Vladimir Habuš, dipl. ing. el., je razriješen dužnosti (istek mandata, ispunjenje zakonskih uvjeta za starosnu mirovinu).

Na dan 31. prosinca 2015. godine u Agenciji je, pored ravnatelja, radilo 5 zaposlenica i 13 zaposlenika koji su zasnovali radni odnos s Agencijom kao poslodavcem. Radi lakšeg pregleda strukture administrativnih kapaciteta Agencije na dan 31. prosinca 2015. godine daje se prikaz u tablici kako slijedi:

Tablica 2 – Stanje zaposlenih na dan 31. prosinca 2015. godine

<i>NAZIV</i>	<i>BROJ IZVRŠITELJA (POPUNJENA RADNA MJESTA)</i>
Ravnatelj	1
Pomoćnik ravnatelja	2
Uprava za željezničku infrastrukturu	2
Uprava za željezničke prijevoznike	1
Uprava za željeznička vozila	4
Uprava za poslove inspekcije	5
Uprava za pravne, ekonomske i opće poslove	3

Za obavljanje poslova u Agenciji potrebno je odlično poznavanje tehničke struke, nacionalnog i međunarodnog zakonodavstva iz područja sigurnosti željezničkog sustava, ali i poznavanje i stalno praćenje razvoja odgovarajućih normi i zakonodavstva Europske unije iz tog područja. Upravo zato zaposlenici Agencije koji obavljaju poslove propisane Zakonom moraju biti vrsni stručnjaci s praktičnim iskustvom iz područja željeznica koji istovremeno moraju poznavati relevantno nacionalno i međunarodno zakonodavstvo, kao i zakonodavstvo Europske unije te imati visoku razinu poznavanja stručnog engleskog jezika koji je službeni jezik na kojem se odvija cjelokupan rad i komunikacija s ERA-om. Pri tome je bitno istaknuti kako suradujući s ERA-om zaposlenici Agencije promoviraju interese Republike Hrvatske te su istovremeno u poziciji utjecati na razvoj željezničkog zakonodavnog okvira Europske unije i promocije željezničkog prijevoza kao najpoželjnijeg oblika prijevoza u Europskoj uniji.

Zbog opravdano visoko postavljenih stručnih standarda za zaposlenike u Agenciji, Agencija je pored problema nemogućnosti odgovarajućeg kadrovskeg ekipiranja višekratno isticala i problem nemogućnosti zadržavanja visoko specijaliziranih stručnjaka zaposlenih u Agenciji.

Na dan 1. siječnja 2015. godine u Agenciji je radilo 16 zaposlenika (uključujući ravnatelja), da bi krajem izvještajnog razdoblja u Agenciji, uključujući ravnatelja, radilo 18 zaposlenika. Povećanje broja zaposlenika proizašlo je iz zapošljavanja novih djelatnika Agencije temeljem odobrenja Ministra pomorstva, prometa i infrastrukture (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) od 14. svibnja 2015. godine (KLASA: 112-01/15-01/722; URBROJ: 530-05-2-1-1-15-2) u kojem je dobivena suglasnost za zapošljavanje u Upravu za željezničku infrastrukturu (2 izvršitelja), Upravu za pravne, ekonomske i opće poslove (1 izvršitelj), Upravu za željezničke prijevoznike (1 izvršitelj), Upravu za poslove inspekcije (2 izvršitelja). Agencija je tijekom mjeseca rujna za navedene poslove raspisala javni natječaj, temeljem kojeg su početkom studenog u Agenciji zaposlena četiri nova zaposlenika, dok su preostala dva radna mjesta, inženjer specijalist za inspeksijski nadzor prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava i glavni inženjer za signalno-sigurnosni i prometno-upravljački podsustav ostala nepopunjena (nije bilo prijava na natječaje).

Ovdje treba naglasiti kako su, pored navedenog jačanja administrativnih kapaciteta kroz zapošljavanje krajem 2015. godine, Agenciju tijekom iste godine napustila dva zaposlenika koji su bili raspoređeni na radna mjesta višeg stručnog savjetnika i višeg stručnog referenta, tako da je ukupni broj zaposlenika na kraju izvještajnog razdoblja bio veći tek za dva zaposlenika u odnosu na početno razdoblje iste godine.

Novi pravni okvir i područje nadležnosti definirano promjenama u nacionalnom željezničkom zakonodavstvu zahtijeva daljnje jačanje administrativnih kapaciteta. Naime, od Agencije se očekuje postizanje pune funkcionalnosti, odnosno obavljanje svih poslova propisanih Zakonom, što podrazumijeva daljnje zapošljavanje odgovarajućeg stručnog osoblja.

Obzirom da tijekom izvještajnog razdoblja problem kadrovske nepopunjenosti nije do kraja riješen Agencija je pokušala ublažiti moguće negativne posljedice primjenom multidisciplinarnog pristupa u organizaciji rada svih zaposlenika. Kao prilog tome, navodimo da su zaposlenici, pored poslova radnih mjesta na koja su raspoređeni, obavljali i druge poslove. Tako je npr. poslove glavnog inženjera za signalno-sigurnosni i prometno-upravljački podsustav obavljao glavni inženjer za građevinski i infrastrukturni podsustav, a za područje inspeksijskog nadzora signalno-sigurnosnog i prometno-upravljačkog podsustava, poslove je obavljao viši inspektor za područje građevinskog infrastrukturnog podsustava. Slično tome auditiranje sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture, trgovačkog društva – HŽ Infrastrukture

d.o.o. obavljao je ravnatelj Agencije s obzirom na iskustvo, kompetencije i odgovarajuće obrazovanje (certifikate) koje posjeduje za ove poslove.

3. DJELATNOST AGENCIJE

Direktivom 2004/49/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. godine o sigurnosti željeznica Zajednice³ utvrđena je obveza postojanja neovisnog nacionalnog tijela nadležnog za sigurnost čija je najvažnija uloga izdavanje potvrda i uvjerenja o sigurnosti, odobravanje početka rada podsustava željezničkog sustava te nadzor sustava upravljanja sigurnošću kojeg svaki upravitelj željezničke infrastrukture i željeznički prijevoznik na željezničkoj mreži u Republici Hrvatskoj moraju imati. Navedenom Direktivom uvedeno je načelo da za sigurnost željezničkog sustava odgovaraju isključivo upravitelji infrastrukture i željeznički prijevoznici, a zadaća Agencije kao nacionalnog tijela nadležnog za sigurnost željezničkog sustava je da nadzire provedbu zajedničkih sigurnosnih mjera i ciljeva, sadržanih u njihovim sustavima upravljanja sigurnošću.

1. srpnja 2013. godine, stupanjem na snagu Zakona, dovršen je postupak usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s pravnim pravilima Europske unije u trenutku pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Pri tome je važno napomenuti kako su Zakonom u nacionalni pravni poredak, pored Direktive o sigurnosti željeznica Zajednice, prenijete i direktive Europske unije o interoperabilnosti željezničkog sustava, strojovođama i izvršnim radnicima u interoperabilnom prekograničnom prometu u željezničkom sektoru⁴. Zbog izmjena nacionalnog željezničkog zakonodavstva u smislu daljnje implementacije EU legislative, poslovi koji čine djelatnost Agencije drugačije su definirani.

Time su institucionalne i funkcionalne pretpostavke u smislu daljnjeg procesa usklađivanja organizacijske i tehničke strukture sigurnosti željezničkog prometa i željezničkog sustava u cjelini u Republici Hrvatskoj s pravnim propisima i praksom Europske unije iz područja sigurnosti željezničkog sustava, u bitnim dijelovima, izmijenjene.

Agencija je samostalna u obavljanju poslova iz svog djelokruga te je organizacijski i pravno u donošenju odluka neovisna od svakog željezničkog prijevoznika, upravitelja infrastrukture, odnosno drugog podnositelja zahtjeva. Temeljem javne ovlasti Agencija je obavljala poslove određene Zakonom kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku. Na sva pitanja u vezi s radom Agencije, a koja nisu uređena Zakonom, primjenjivale su se odredbe Zakona o ustanovama ("Narodne novine", br. 76/93, 29/97, 47/99, 35/08).

Agencija je u 2015. godini obavljala poslove sukladno nadležnostima koje su joj utvrđene Zakonom u članku 9., a koje se odnose na izdavanje potvrda i uvjerenja o sigurnosti za željezničke prijevoznike i upravitelje infrastrukture, odobrenja za puštanje u uporabu strukturnih podsustava (infrastrukturnih podsustava i vozila), odobrenja pokusnih pružnih dionica, dozvola

³ Direktiva 2004/49/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o sigurnosti željeznica Zajednice kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola za obavljanje usluga željezničkim prijevoznicima i Direktiva 2001/14/EZ o dodjeli željezničkog infrastrukturnog kapaciteta i ubiranju pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture i dodjeli rješenja o sigurnosti (Direktiva o sigurnosti), koja je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2008/57/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008., Direktivom 2008/110/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008., Direktivom Komisije 2009/149/EZ od 27. studenog 2009., te ispravljena Ispravkom OJ L 220, 21.6.2004. str. 16 (2004/49)

⁴ Direktiva 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. O interoperabilnosti željezničkog sustava unutar Zajednice, Direktiva Komisije 2009/131/EZ od 16. listopada 2009. o izmjeni Priloga VII. Direktivi 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o interoperabilnosti željezničkog sustava unutar Zajednice, Direktiva Komisije 2011/18/EU od 1. ožujka o izmjeni priloga II., V. i VI. Direktivi 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o interoperabilnosti željezničkog sustava unutar zajednice, Direktiva 2013/9/EZ Komisije od 12. ožujka 2013. o izmjeni Priloga III. Direktivi 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o interoperabilnosti željezničkog sustava unutar Zajednice

za strojovođe te ovlaštenja za centre za osposobljavanje strojovođa i ispitivače, provođenje nadzora sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture i održavanja strukturnih podsustava, sukladnosti interoperabilnih sastavnih dijelova s osnovnim zahtjevima, osposobljenosti strojovođa, vođenje i/ili nadzor propisanih registara (registar vozila, registar infrastrukture, registar dozvola za strojovođe, registar centara za osposobljavanje i ovlaštenih ispitivača), donošenje obvezujućih uputa iz svoje nadležnosti, praćenje, promicanje i provođenje pravnog okvira sigurnosti željezničkog sustava uključujući sudjelovanje u donošenju podzakonskih propisa, te inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona i izravno primjenjivim propisima Europske unije.

Agencija u sklopu svoje djelatnosti provodi i aktivnu razmjenu stajališta i iskustava s tijelima nadležnim za sigurnost u ostalim članicama Europske unije u svrhu usklađivanja kriterija odlučivanja, posebice u cilju olakšanja i koordinacije izdavanja potvrda o sigurnosti željezničkim prijevoznicima kojima su dodijeljene međunarodne trase.

4. IZVJEŠĆE O RADU INSPEKCIJE

Sukladno godišnjem planu rada željezničkih inspektora u okviru Uprave za poslove inspekcije, Agencije, željeznički inspektori su tijekom 2015. godine kontinuirano poduzimali radnje inspekcijskih nadzora - pregleda, te određivali upravne i prekršajne mjere iz svoje nadležnosti, a u svezi nadzora nad provedbom Zakona i izravno primjenjivih propisa Europske unije, Zakona o prijevozu opasnih tvari ("Narodne novine", br. 79/07) te propisa i općih akata donesenih na temelju istih.

Tijekom 2015. godine, željeznički inspektori, obavili su ukupno 29 inspekcijskih nadzora, odnosno 199 inspekcijskih pregleda, kako slijedi:

I. Iz područja nadzora željezničkog građevinskog podsustava obavljeno je 7 inspekcijskih nadzora, odnosno 58 inspekcijskih pregleda.

Za uklanjanje utvrđenih nepravilnosti, izdana su 3 rješenja.

Tijekom 3. i 4. kvartala 2015. godine obavljeno je sudjelovanje u provođenju audita sustava upravljanja sigurnošću br. 1-2015-SMS/IM-HŽI kod upravitelja infrastrukture – HŽ Infrastrukture d.o.o..

II. U području upravljanja i regulacije prometa obavljeno je 7 nadzora, odnosno 15 pregleda nad sustavom upravljanja sigurnošću, vezanih uz obavljanje unutarnjeg nadzora od strane upravitelja infrastrukture i željezničkog prijevoznika, upravljanja vožnjom vlaka te upravljanja i regulacije prometa.

Pregledom su obuhvaćena trgovačka društva HŽ Infrastruktura d.o.o., kao upravitelj infrastrukture te HŽ Cargo d.o.o. i HŽ Putnički prijevoz d.o.o., kao željeznički prijevoznici.

Navedenim pregledima nisu utvrđene nepravilnosti i nedostaci.

Tijekom 4. kvartala 2015. godine obavljeno je sudjelovanje u provođenju audita sustava upravljanja br. 1-2015-SMS/IM-HŽI kod upravitelja infrastrukture – HŽ Infrastrukture d.o.o..

III. Iz područja nadzora vučnih željezničkih vozila obavljeno je 6 inspekcijskih nadzora odnosno 84 inspekcijskih pregleda.

Inspekcijski pregled upravljanja održavanjem vučnih vozila proveden je kod željezničkog prijevoznika HŽ Putnički prijevoz d.o.o., kojim je obuhvaćeno 46 vučna vozila od toga 13 električnih lokomotiva serije 1141, 9 dizel lokomotiva serije 2044, 21 EMV serije 6111 i 3 DHV serije 7123.

Inspekcijski pregled upravljanja održavanjem vučnih vozila proveden je kod željezničkog prijevoznika HŽ Cargo d.o.o., kojim je obuhvaćeno 40 vučnih vozila električnih lokomotiva serije 1141.

Inspekcijski pregledi upravljanja održavanjem vučnih motornih vozila za posebne namjene provedeni su kod upravitelja infrastrukture, društva HŽ Infrastruktura d.o.o., kojim je obuhvaćeno 78 pružnih motornih vozila.

Tijekom obavljanja inspekcijskih pregleda upravljanja održavanjem vučnih vozila željezničkih prijevoznika nisu utvrđeni nepravilnosti koje bi zahtijevale poduzimanje propisanih mjera.

Inspekcijski pregled sustava upravljanja sigurnošću obavljen je kod željezničkog prijevoznika, HŽ Cargo d.o.o..

Inspekcijski pregledi tehničke ispravnosti vučnih vozila u tijeku prometa obavljani su kod željezničkih prijevoznika, HŽ Putnički promet d.o.o., Rail Cargo Carrier - Croatia i HŽ Cargo d.o.o..

Inspekcijski pregledi izvođenja održavanja kod ovlaštenih održavatelja vučnih vozila obavljani su u trgovačkim društvima Tehnički servisi željezničkih vozila d.o.o., Tvornica željezničkih vozila Gredelj d.o.o. u stečaju i Đuro Đaković - Strojna obrada d.o.o..

Tijekom obavljanja inspekcijskih pregleda tehničke ispravnosti vučnih vozila u tijeku prometa željezničkih prijevoznika utvrđeno je 30 nedostataka – neispravnosti koje se ne odnose na vitalne sigurnosne komponente vozila, a za koje su poduzete slijedeće mjere: za 6 vozila izdana su rješenja o uklanjanju neispravnosti dok su za 24 vozila poduzete mjere na licu mjesta.

IV. Iz područja nadzora izvršnog osoblja obavljeno je 8 inspekcijskih nadzora, odnosno 41 inspekcijski pregled, koji su se odnosili na:

- stručnu osposobljenost
- zdravstvenu sposobnost
- poučavanje
- trajanje radnog vremena u smjeni
- upravljanje vožnjom vlaka
- psihofizičku sposobnost te
- sustav upravljanja sigurnošću.

Inspekcijskim pregledima kod željezničkih prijevoznika obuhvaćeno je 955 izvršnih radnika (od toga 583 strojovođa).

Kod upravitelja infrastrukture, HŽ Infrastrukture d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 3.345 izvršnih radnika.

Prilikom obavljanja inspekcijskih pregleda utvrđene su nepravilnosti vezane za:

- prisutnost alkohola u organizmu izvršnih radnika na radnom mjestu, za koju su poduzete odgovarajuće mjere, odnosno izdani su obavezni prekršajni nalozi,
- redovito poučavanje izvršnih radnika (andragoška izobrazba), za koju su izdana dva rješenja,
- upravljanje vožnjom vlaka, za koju su izdana tri obavezna prekršajna naloga.

Po drugim segmentima nisu utvrđene nepravilnosti koje bi zahtijevale poduzimanje odgovarajućih mjera.

Pregledom su obuhvaćena trgovačka društva HŽ Infrastruktura d.o.o., te HŽ Cargo d.o.o. i HŽ Putnički prijevoz d.o.o..

Tijekom 3. i 4. kvartala 2015. godine obavljeno je sudjelovanje u provođenju audita sustava upravljanja sigurnošću br. 1-2015-SMS/IM-HŽI kod upravitelja infrastrukture – HŽ Infrastrukture d.o.o..

V. Iz područja nadzora prijevoza opasnih tvari obavljen je 1 inspekcijski nadzor – pregled, koji se odnosio na imenovanje sigurnosnog savjetnika za prijevoz opasnih tvari.

Nadzor nad prijevozom opasnih tvari obavljen je u trgovačkom društvu Crodux plin d.o.o..

Navedenim pregledom nisu utvrđene nepravilnosti i nedostaci.

VI. Uprava za poslove inspekcije kontinuirano je od ostalih uprava u Agenciji zapimala uvjerenja, potvrde i informacije o drugim upravnim postupcima vezano uz sigurnost i puštanje strukturnih podsustava u uporabu te je analizirala njihov sadržaj i provodila analize rizika s obzirom na utvrđivanje prioriteta inspekcija i daljnjih postupanja po ovim predmetima.

Inspekcija je na temelju ovih analiza i praćenja stanja u prometu, planirala i provodila mjesečne nadzore.

VII. Krajem 2015. godine Uprava za poslove inspekcije je sukladno nalogu ravnatelja dobila zadatke utvrđene Akcijskim planom po kojem je obvezna postupati u 2016. godini.

Tablica 3 – Pregled provedenih inspekcijskih pregleda – nadzora u 2015. godini

Segment	Područje nadzora	Broj inspekcijskih pregleda	Ukupan broj inspekcijskih pregleda	Poduzete mjere
Željeznička infrastruktura	pregledi pruga iz upravljačnica vučnih vozila	36	58	po utvrđenim nepravilnostima izdano je rješenje* o uklanjanju nepravilnosti
	peron	1		**
	snjegoborba	1		

	gornji ustroj na mostovima	2		***
	objekti u pružnom pojasu	2		***
	gornji ustroj	11		***
	mostovi	5		po utvrđenim nepravilnostima izdana su 2 rješenja* o uklanjanju nepravilnosti
Obavljanje sigurnog tijeka željezničkog prometa	sustav upravljanja sigurnošću	7	15	**
	upravljanje vožnjom vlaka	6		
	upravljanja i regulacije prometa	2		
Željeznička vučna vozila	održavanje željezničkih vozila	6	84	- za utvrđene neispravnosti izdano je 6 rješenja* o uklanjanju neispravnosti - za 24 utvrđene neispravnosti, a radi uklanjanja istih, poduzete su mjere na licu mjesta
	sustav upravljanja sigurnošću	1		
	nadzor održavatelja vučnih vozila	10		
	tehnička ispravnost vozila u prometu	33		
	natpisi i oznake na željezničkom vozilu	33		
	pretpokazivači nesreće	1		
Izvršno osoblje	zdravstvena sposobnost	38	41	**
	stručna osposobljenost			
	radno vrijeme			
	poučavanje			za utvrđenu nepravilnost izdana su dva rješenja vezana uz poučavanje izvršnih radnika*
	psihofizička stanja			za utvrđenu nepravilnost vezanu uz prisutnost alkohola izdano je 5 obaveznih prekršajnih naloga*
upravljanje vožnjom vlaka	3	za utvrđenu nepravilnost vezanu uz upravljanje vožnjom vlaka izdana su 3 obavezna prekršajna naloga*		
Prijevoz opasnih tvari	imenovanje sigurnosnog savjetnika za prijevoz opasnih tvari	1	1	**

Legenda:

*	Zakon
**	Nisu utvrđene nepravilnosti koje bi zahtijevale poduzimanje propisanih mjera
***	Postupci u tijeku

VIII. Audit sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture

U razdoblju od rujna do prosinca 2015. godine kod upravitelja infrastrukture – HŽ Infrastrukture d.o.o. proveden je opsežan audit sustava upravljanja sigurnošću vođen od strane Agencije. U audit su, kao auditori bili uključeni inspektori, čelnik Uprave za željezničku infrastrukturu te ravnatelj Agencije (kao vodeći auditor).

Audit je vođen prema metodologiji koja se prakticira u ocjeni sustava upravljanja kvalitetom prema ISO 9001, što znači da su korištene odgovarajuće tehnike auditiranja, koje su se sastojale od pregleda dokumentacije i razgovora s predstavnicima auditirane strane. Auditori Agencije vodili su konstruktivne razgovore s predstavnicima Uprave, direktorima poslovnih područja (uvodni sastanak), a većina razgovora provedena je s predstavnicima Poslova upravljanja sigurnošću.

Izvođenje audita provodilo se u sklopu nekoliko aktivnosti, a to su: planiranje audita, uvodni sastanak, auditiranje prema stavkama plana audita, utvrđivanje nalaza, pisanje komentara i preporuka za poboljšanje, završno izvješćavanje o nalazima audita te završni sastanak.

Prema nalazima audita utvrđeno je da se upravitelju infrastrukture – HŽ Infrastrukturi d.o.o. može izdati uvjerenje o sigurnosti na daljnji rok od godinu dana uz obvezu provedbe mjera za poboljšanje njegovog sustava upravljanja sigurnošću u zadanim rokovima.

VIII. Audit sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika

Tijekom 2015. godine obavljen je certifikacijski audit sustav upravljanja sigurnošću kod jednog željezničkog prijevoznika (Train Hungary – podružnica Zagreb), te recertifikacijski audit kod četiri željeznička prijevoznika: Rail Cargo Carrier – RCC, PPD transport d.o.o., HŽ Cargo d.o.o. i HŽ Putnički prijevoz d.o.o..

Svi ovi auditirani su u određenom (ograničenom) opsegu sukladno dostupnim administrativnim i kadrovskim sposobnostima Uprave za željezničke prijevoznike. Na ovom mjestu treba naglasiti da je Uprava za željezničke prijevoznike nedovoljno popunjena kadrovskim resursima i ne posjeduje odgovarajuća znanja i sposobnosti za obavljanje audita sustava upravljanja sigurnošću. Za sada se u upravi nalazi samo jedan zaposlenik što je nedovoljno za sustavno obavljanje audita sukladno metodologiji audita koja bi se trebala izvoditi (prema metodologiji iz norme ISO 9001).

5. IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POSLOVANJU AGENCIJE

FINANCIJSKI PLAN

Sredstva za rad Agencije osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2015. godinu ("Narodne novine", br. 148/14) u početnom iznosu od 6.459.000,00 kn. Izmjene i dopune Državnog proračuna za 2015. godinu izvršene su tijekom rujna ("Narodne novine", br. 103A/15). U Financijskom planu Agencije izvršeno je smanjenje u iznosu od 530.000,00 kn i to na aktivnosti A840001 – *Administracija i upravljanje Agencije*.

U konačnici, Financijski plan Agencije za 2015. godinu utvrđen je i osiguran u iznosu od 5.929.000,00 kn na pozicijama kako slijedi:

Razdjel: 065 – Ministarstvo

Glava: 45228 – Agencija

Izvor: 11

Program: 3114 - Razvoj sustava željezničkog prometa

Aktivnost: A840001 - Administracija i upravljanje Agencije

Projekt: K840002 – Informatizacija

Tablica 4 – Financijski plan za 2015. godinu

	Plan 2015. godine	Izvršenje 2015. godine	Izvršenje/plan (INDEKS)
45228 – Agencija	5.929.000,00 kn	4.424.509,00 kn	74,62 %
3114 - Razvoj sustava željezničkog prometa	5.929.000,00 kn	4.424.509,00 kn	74,62 %
<i>A840001 – Administracija i upravljanje Agencije</i>	<i>5.679.000,00 kn</i>	<i>4.213.400,00 kn</i>	<i>74,20 %</i>
<i>K840002 - Informatizacija</i>	<i>250.000,00 kn</i>	<i>211.109,00 kn</i>	<i>84,40 %</i>

Kroz aktivnost A840001 izvršen je najznačajniji dio proračuna Agencije kojim su pokriveni troškovi rada zaposlenika, njihova službena putovanja, nabava nefinancijske imovine (oprema za rad) i drugi materijalni troškovi (uredski materijal, troškovi zakupa radnog prostora i vezani režijski troškovi, troškovi naknade za rad članova Upravnog vijeća).

Jačanje administrativnih kapaciteta Agencije djelomično je realizirano u studenom 2015. godine zbog čega se aktivnost nije u potpunosti provodila pa je i indeks izvršenja rezultirao adekvatnom uštedom u proračunu.

Planovi edukacije, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika provodilo se kroz razne seminare i radne sastanke.

U skladu sa Zakonom (članak 9. stavak 5.) Agencija je provodila aktivnu razmjenu stajališta i iskustava s tijelima nadležnim za sigurnost u državama članicama Europske unije u cilju olakšanja i koordinacije izdavanja potvrda o sigurnosti. Osim za navedene svrhe, sredstva za službena putovanja najvećim su dijelom korištena za inozemna putovanja prema organizaciji

ERA-e, ali i planu rada Uprave za poslove inspekcije (Inspeksijski nadzor – željeznički inspektori).

Rashodi za ostale troškove optimizirani su uštedama ostvarenim kroz 2015. godinu.

Za projekt K840002 u 2015. godini sredstva su prvenstveno korištena za uvođenje jedinstvenog poslovnog informatičkog rješenja za upravljanje dokumentacijom (engl. Document Management System - DMS) nužnog za postizanje više razine kvalitete u postupanju po upravnim predmetima te nadzoru i upravljanju nad provedbom poslovnih procesa Agencije (*sve sukladno važećem Zakonu o općem upravnom postupku po kojem je Agencija dužna postupati na učinkovit način*). Racionalna nabava potrebne opreme i informatičke podrške, u skladu s dinamikom realizacije plana zapošljavanja, u konačnici nije dovela do potpune realizacije projekta pa je i indeks izvršenja rezultirao adekvatnom uštedom u proračunu.

Pregled izvršenja Financijskog plana prikazan je nastavno u donjoj tabeli

Tablica 5 – Pregled izvršenja Financijskog plana u 2015. godini

Izvor/ Program/ Podskupina	NAZIV	Plan 2015.	Izvršenje 2015.	Indeks Izvršenja (%)
1	2	3	4	4/3
11	RKP 45228 - AGENCIJA	5.929.000	4.424.509	74,62
A840001	Administracija i upravljanje Agencije	5.679.000	4.213.400	74,19
311	<i>Plaće (Bruto)</i>	<i>3.005.000</i>	<i>2.147.922</i>	<i>71,48</i>
312	<i>Ostali rashodi za zaposlene</i>	<i>40.000</i>	<i>11.000</i>	<i>27,50</i>
313	<i>Doprinosi na plaće</i>	<i>560.000</i>	<i>369.393</i>	<i>65,96</i>
321	<i>Naknade troškova zaposlenima</i>	<i>340.000</i>	<i>249.656</i>	<i>73,43</i>
322	<i>Rashodi za materijal i energiju</i>	<i>194.000</i>	<i>158.677</i>	<i>81,79</i>
323	<i>Rashodi za usluge</i>	<i>1.046.000</i>	<i>967.320</i>	<i>92,48</i>
324	<i>Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa</i>	<i>5.000</i>	<i>0</i>	<i>0,00</i>
329	<i>Ostali nespomenuti rashodi poslovanja</i>	<i>315.000</i>	<i>232.037</i>	<i>73,66</i>
343	<i>Ostali financijski rashodi</i>	<i>3.000</i>	<i>125</i>	<i>4,15</i>
372	<i>Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna</i>	<i>60.000</i>	<i>8.000</i>	<i>13,33</i>
383	<i>Kazne, penali i naknade štete</i>	<i>15.000</i>	<i>0</i>	<i>0,00</i>
422	<i>Postrojenja i oprema</i>	<i>95.000</i>	<i>69.270</i>	<i>72,92</i>
431	<i>Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti</i>	<i>1.000</i>	<i>0</i>	<i>0,00</i>
K840002	Informatizacija	250.000	211.109	84,44
323	<i>Rashodi za usluge</i>	<i>85.000</i>	<i>81.696</i>	<i>96,11</i>
412	<i>Nematerijalna imovina</i>	<i>15.000</i>	<i>14.211</i>	<i>94,74</i>
422	<i>Postrojenja i oprema</i>	<i>70.000</i>	<i>41.725</i>	<i>59,61</i>
426	<i>Nematerijalna proizvedena imovina</i>	<i>80.000</i>	<i>73.478</i>	<i>91,85</i>

PRIHODI I RASHODI• **Prihodi**

- Prihodi iz nadležnog proračuna i od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje na temelju ugovornih obveza	4.428.047,00 kn
	4.428.047,00 kn

Ukupni prihodi• **Rashodi**

- Rashodi za zaposlene	2.561.672,00 kn
- Materijalni rashodi	1.665.263,00 kn
- Financijski rashodi	73,00 kn
- Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	8.000,00 kn
- Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	14.210,00 kn
- Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	184.473,00 kn

Ukupni rashodi**4.433.691,00 kn****Ukupan manjak prihoda****5.644,00 kn**

Manjak prihoda nad rashodima ostvaren je zbog primjene modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja, po kojemu se rashodi priznaju temeljem nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, a prihodi u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti.

BILANCA• **Aktiva**

- Nefinancijska imovina	461.346,00 kn
- Financijska imovina	4.064,00 kn

Ukupna aktiva**465.410,00 kn**• **Pasiva**

- Obveze	334.137,00 kn
- Izvori financiranja	131.273,00 kn

Ukupna pasiva**465.410,00 kn**

Nefinancijska imovina = 461.346,00 kn: Proizvedena dugotrajna imovina povećana je za nabavu uredske opreme i namještaja za 73.211,00 kn, za komunikacijsku opremu 12.187,00 kn, instrumente uređaje i strojeve 25.597,00 kn i za ulaganja u računalne programe u iznosu 73.478,00 kn koja se odnose na uvođenje jedinstvenog poslovnog informatičkog rješenja za

upravljanje dokumentacijom (DMS) nužnog za postizanje više razine kvalitete u postupanju po predmetima te nadzoru i upravljanju nad provedbom poslovnih procesa Agencije. Neproizvedena dugotrajna imovina povećana je za 14.210,00 kn za nabavu korisničkih licenci.

Financijska imovina na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi **4.064,00 kn**, i odnosi se na potraživanja od HZZO-a za više plaćene doprinose za zaposlenika.

Obveze na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 334.137,00. Odnose se na obveze za prosinac 2015. koje dospijevaju u siječnju 2016., a sastoje se od: naknada za plaće 246.322,00 kn, naknada za prijevoz 4.798,00 kn, naknada za intelektualne usluge 2.500,00 kn, naknada ugovora o djelu 3.059,00 kn, naknada članovima Upravnog vijeća Agencije 17.908,00 kn, naknada za najam i režije 59.550,00 kn.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Pravilniku o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu ("Narodne novine", br. 3/15, 93/15 i 135/15) i u zakonskim rokovima predavani Financijskoj agenciji i Ministarstvu - Upravi za proračun i financije.

STRATEŠKI PLAN

U Strategiji Vladinih programa za razdoblje 2015.-2017. godine Agencija je u 2015. godini provodila program u dijelu koji je povezan je s Općim ciljem 3. *Ravnomjerni regionalni razvoj* i posebnim ciljem 3.4. *Održivi razvoj prometnog sustava*.

U Strateškom planu Ministarstva za razdoblje 2015.-2017. godine Agencija je provodila program u dijelu koji je povezan s Općim ciljem 1. *Održivi razvoj prometnog sustava*, Posebni cilj 1.4. *Razvijen sustav željezničkog i cestovnog prometa*, a način ostvarenja postavljenog posebnog cilja bio je 1.4.2. *Sigurnost kopnenog prometa*.

Tablica 6 – Strateški plan 2015.; Cilj-Povećanje sigurnosti željezničkog prometa sukladno relevantnim pravilima EU

Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2015.)	Ostvarena vrijednost (2015.)
Broj izdanih rješenja odnosno riješenih upravnih predmeta iz područja djelovanja Agencije	Povećanjem broja izdanih rješenja, odnosno riješenih upravnih predmeta iz područja djelovanja Agencije postiže se poboljšanje sigurnosti željezničkog prometa	broj	50	Agencija	60	613

Sukladno svojoj nadležnosti, Agencija je tijekom 2015. godine zaprimila značajno veći broj zahtjeva u odnosu na 2014. godinu i broja koji je planiran. Odstupanje od planiranog rezultat je velikog broja zaprimljenih zahtjeva za davanje ovlaštenja strojovođama, u skladu s člankom 2. stavkom c) i d) i člankom 135. Zakona, ali i dodatne liberalizacije tržišta željezničkih prijevoznika (zahtjevi za puštanje u uporabu vozila). Kako bi se izbjegao rizik nerješavanja upravnih predmeta u predviđenim rokovima, obrada zaprimljenih zahtjeva, u smislu realizacije postavljenih ciljeva, provodila se primjenom multidisciplinarnog pristupa organizacije rada uz pojačanu koordinaciju između nadležnih uprava.

IZJAVA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI

U skladu sa Zakonom o fiskalnoj odgovornosti ("Narodne novine", br. 139/10, 19/14) ravnatelj Agencije, temeljem popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, potpisao je Izjavu o fiskalnoj odgovornosti kojom je potvrdio da su se sredstva zakonito, namjenski i svrhovito koristila, te da je učinkovito i djelotvorno funkcionirao sustav financija, upravljanja i kontrola u okviru proračunski utvrđenih sredstava.

INVENTURA

Odlukom ravnatelja Agencije KLASA: 406-08/15-01/1, URBROJ: 387-02-15-1 od 4. prosinca 2015. godine, proveden je popis imovine i obveza. Popisom računalne opreme, uredskog namještaja i ostale opreme nisu utvrđeni manjkovi ili viškovi opreme. Obračun amortizacije izrađen je od strane ovlaštenog knjigovodstvenog servisa i pregledan od strane članova povjerenstva.

Na dan 31. prosinca 2015. godine stanje žiro računa i blagajne Agencije iznose 0,00 kn, a stanje obveza za prosinac 2015. godine iznosilo je 334.137,00 kn. Sve obveze podmirene su u siječnju 2016. godine.

Ukupne investicije u dugotrajnu imovinu Agencije u 2015. godini iznosile su 198.683,00 kn od čega 110.995,00 kn u materijalnu, a 87.688,00 kn u nematerijalnu dugotrajnu imovinu.

6. STANJE SIGURNOSTI ŽELJEZNIČKOG PROMETA U RH

Izvješća o sigurnosti

Temeljem odredbe članka 26., stavka 1. Zakona upravitelji infrastrukture i željeznički prijevoznici su obvezni svake godine Agenciji dostaviti izvješće o stanju sigurnosti u željezničkom prometu za prethodnu kalendarsku godinu.

Nadalje, temeljem stavka 2. istog članka, izvješće o sigurnosti mora sadržavati:

- podatke o ispunjavanju unutarnjih sigurnosnih ciljeva trgovačkog društva i rezultate planova sigurnosti;
- razvoj nacionalnih sigurnosnih pokazatelja i zajedničkih sigurnosnih pokazatelja utvrđenih u Prilogu 3. Zakona, u mjeri u kojoj se to odnosi na podnositelja izvješća;
- rezultate unutarnjeg nadzora sigurnosti;
- podatke o nedostacima i nepravilnostima u odvijanju željezničkog prometa i upravljanju željezničkom infrastrukturom koje mogu biti od značaja za Agenciju.

Izvješća o sigurnosti za 2015. su podnijeli:

- HŽ Infrastruktura d.o.o. (upravitelj infrastrukture),
- HŽ Putnički prijevoz d.o.o. (željeznički prijevoznik),
- HŽ Cargo d.o.o. (željeznički prijevoznik),
- PPD Transport d.o.o. za prijevoz tereta (željeznički prijevoznik),
- Rail Transport Service GmbH – RTS (željeznički prijevoznik),
- Rail Cargo Carrier – RCC (željeznički prijevoznik),
- Train Hungary – podružnica Zagreb (željeznički prijevoznik).

Prema podacima upravitelja infrastrukture – HŽ Infrastrukture d.o.o. dobivenih iz izvješća o sigurnosti za 2015. godinu, stanje sigurnosti u 2015. godini u usporedbi s 2014. godinom, gledano kroz pregled nacionalnih sigurnosnih pokazatelja odnosno broj izvanrednih događaja, zadovoljavajuće je s obzirom da je **broj ozbiljnih nesreća smanjen za 3 izvanredna događaja, broj nesreća je smanjen za 19 nesreća, dok je broj incidenata povećan za 22 događaja.**

Pokazatelji koji se odnose na broj izvanrednih događaja koje su prvenstveno prouzročili željeznički radnici, u odnosu na prethodna razdoblja je znatno smanjen, ali je i dalje relativno visok (24) te su poduzete dodatne mjere pojačanog nadzora nad radom tih radnika, kao i veća pozornost kvaliteti izvođenja redovitog poučavanja s posebnim naglaskom na spomenute izvanredne događaje.

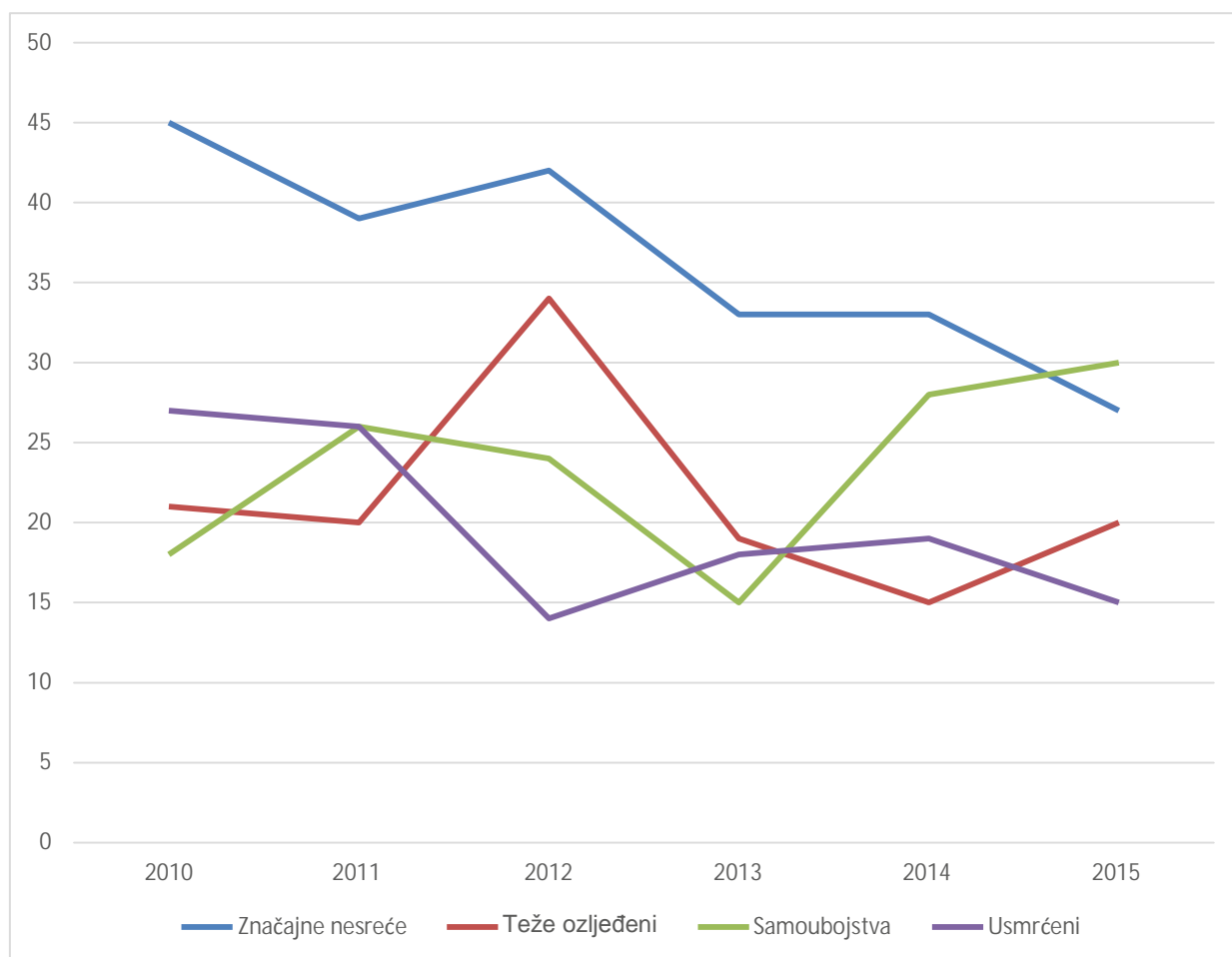
U 2015. godini u usporedbi s petogodišnjim prosjekom (2010.-2014. godine) bilježi se poboljšanje većine sigurnosnih pokazatelja u željezničkom prometu, pri čemu je ukupan broj nesreća smanjen za 29,2 % i broj smrtno stradalih osoba smanjen za 28,5 %.

Najveći izazov za uspješno praćenje stanja sigurnosti predstavlja nepostojanje zajedničkih sigurnosnih ciljeva i jasne sigurnosne strategije željezničkog sustava na državnoj razini. Bez donošenja nacionalnih sigurnosnih ciljeva prijevoznici kao i upravitelj infrastrukture nisu u mogućnosti jasno definirati zajedničke sigurnosne mjere, pratiti zajedničke sigurnosne indikatore i na temelju njihovog praćenja održavati i unaprjeđivati sustav upravljanja sigurnošću.

Tablica 7 – Pregled najvažnijih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2010.-2015. godine (sukladno ERA metodologiji)

Godina	Značajne nesreće	Teže ozlijeđeni	Samoubojstva	Usmrćeni
2010.	45	21	18	27
2011.	39	20	26	26
2012.	42	34	24	14
2013.	33	19	15	18
2014.	33	15	28	19
2015.	27	20	30	15

Slika 2 – Pregled najvažnijih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2010.-2015. godine (sukladno ERA metodologiji)

Uzimajući u obzir izvanredne događaje koji pripadaju skupini nesreća i ozbiljnih nesreća, treba naglasiti da se velik broj takvih događaja dogodio na željezničko-cestovnim prijelazima (u daljnjem tekstu: ŽCP) osiguranim signalno-sigurnosnim uređajima što i dalje upućuje na veliku nedisciplinu ponajprije vozača cestovnih vozila. Svako ponašanje sudionika u cestovnom prometu prilikom prelaska željezničke pruge kada to nije dopušteno, pogotovo na prijelazima osiguranim signalno-sigurnosnim uređajima, trebalo bi tretirati kao ugrožavanje sigurnosti željezničkog prometa jer se takav događaj dogodio na dijelu ceste za koji je nadležan upravitelj željezničke infrastrukture. Povećanje udjela ŽCP-a na željezničkoj mreži Republike Hrvatske osiguranih odgovarajućim signalno-sigurnosnim uređajima samo po sebi pridonosi povećanju sigurnosti željezničkog, ali i cestovnog prometa. Neodgovorno ponašanje sudionika u cestovnom prometu na mjestu prijelaza ceste preko željezničke pruge trebalo bi spriječiti ne samo tehničkim mjerama, već i drugim sigurnosnim mjerama (edukacija, promidžba sigurnosne kulture i sl.).

Koliko je ozbiljan ovaj problem govori i činjenica da je prema navedenom godišnjem izvješću HŽ Infrastrukture d.o.o. u 2015. godini zabilježeno 501 lomova polubranika što se može smatrati ugrožavanjem sigurnosti željezničkog prometa.

Tablica 8 – Ukupan broj nesreća u 2015. godini i uzroci nastanka istih (prema Izvješću o sigurnosti HŽ Infrastrukture d.o.o. za 2015. godinu)

<p style="text-align: center;">NESREĆE</p>	Ukupno - 2015	Osobni propust radnika HŽ Infrastrukture	Osobni propust radnika prijevoznika	Tehnički nedostatak na infrastrukturnim podstavcima	Tehnički nedostatak na vučnim i vučenim vozilima	Vremenska nepogoda	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje putnika	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje korisnika ŽCP-a	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje neovlaštenih osoba	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje trećih osoba
Sudar vlakova	7	0	0	0	0	0	0	0	3	4
Iskliznuće vlaka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nesreće na ŽCP-ima	24	0	0	0	0	0	0	24	0	0
Nesreće osoba koje su prouzročila željeznička vozila u pokretu	12	2	0	0	0	0	1	0	8	1
Sudar ili iskliznuće pri manevriranju	18	2	10	1	1	0	0	0	1	3
Sudar ili iskliznuće željezničkih vozila za posebne namjene	7	1	0	2	0	0	0	0	0	4
Požari ili eksplozije na željezničkim vozilima	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Druge ozbiljne nesreće	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
UKUPNO:	70	5	10	3	1	0	2	24	13	12

Na temelju nacionalne klasifikacije (prema podacima iz Izvješća o sigurnosti HŽ Infrastrukture d.o.o. za 2015. godinu) u 2015. godini ukupan broj ozbiljnih nesreća je 13, što je u odnosu na petogodišnji prosjek smanjenje za 31,6 %. Najveći broj ozbiljnih nesreća klasificiran je kao nesreće osoba koje su prouzročila vozila u pokretu (7), dok se na ŽCP-ima dogodilo 6 ozbiljnih nesreća.

Ukupan broj nesreća u 2015. godini je 70, što predstavlja smanjenje za 21,3 % u odnosu na 2014. godinu. Najveći broj nesreća klasificiran je kao nesreće na ŽCP-ima (24 nesreće), a nakon toga slijede nesreće "sudar ili iskliznuće prilikom manevriranja" (18 takvih događaja) te "nesreće osoba koje su prouzročila željeznička vozila u pokretu" (12 takvih događaja).

U 2015. godini dogodilo se ukupno 900 incidenata, što je u odnosu na 2014. godinu povećanje za 2,5 % (povećanje za 22 incidenta), a u usporedbi na petogodišnji prosjek povećanje od 25,7 % (povećanje za 184 incidenta). Ipak treba reći da je do ovog povećanja došlo većim dijelom zbog izmijenjene metodologije evidencije jer su se lomovi polubranika/branika i oštećenja infrastrukturnih podsustava do 30. lipnja 2013. godini evidentirali kao štetni događaji, a od 1. srpnja 2013. godine se evidentiraju kao izvanredni događaji.

Tablica 9 – Pregled putničkog i teretnog prijevoza u razdoblju 2010.-2015. godine

Godina	Putnički km (x10 ⁹)	Teretni tonski km (x10 ⁹)
2010.	1,742	2,618
2011.	1,486	2,438
2012.	1,103	2,332
2013.	0,948	2,148
2014.	0,927	2,129
2015.	0,951	2,215

Izvor: <http://www.dsz.hr/>

Godina	Putnički vlakkm (x10 ⁶)	Teretni vlakkm (x10 ⁶)	Ostali vlakkm (x10 ⁶)	Ukupno vlakkm (x10 ⁶)
2010.	16,9	5,3	1,9	24,1
2011.	18,3	5,3	2,0	25,6
2012.	18,2	5,9	1,6	25,7
2013.	16,7	5,2	0,6	22,5
2014.	15,2	5,1	0,6	20,9
2015.	15,3	5,0	0,6	20,9

Izvor: HŽ Infrastruktura d.o.o. - Godišnje izvješće za 2015.

Na kraju ovog dijela Izvješća potrebno je istaknuti neke od podataka vezanih za nedostatke i nepravilnosti u odvijanju željezničkog prometa i upravljanja željezničkom infrastrukturom za koje upravitelj infrastrukture – HŽ Infrastruktura d.o.o. kroz svoje Izvješće o sigurnosti za 2015. godinu smatra da su značajna za Agenciju:

1. Problemi vezani za industrijske kolosjeka koji se ponavljaju iz prijašnjih godina – vlasnici industrijskih kolosjeka nisu izvjestili upravitelja željezničke infrastrukture o provedenom nadzoru stanja tehničke ispravnosti tih kolosjeka sukladno odredbama Pravilnika RH-603.
2. **Povećanje broja ozbiljnih nesreća i nesreća na ŽCP-ima kao najkritičnijim točkama na željezničkoj infrastrukturi.** Najčešći uzrok su nedisciplinarnost i nesavjesnost vozača cestovnih motornih vozila.
3. Povećanje broja puknuća tračnica u 2015. godini (68 puknuća) što je 54,5 % veći broj u usporedbi sa 2014. godinom (44 puknuća). Najveći broj puknuća tračnica dogodio se na pruzi M101 DG - S. Marof - Zagreb GK, na kojoj je zabilježeno 26 puknuća. Prema informacijama upravitelja infrastrukture u tijeku je priprema tendera za obnovu ove pruge s ciljem da se ovi nedostaci i nepravilnosti riješe na siguran način.

7. PREGLED AKTIVNOSTI AGENCIJE

Upravno vijeće Agencije u 2015. godini održalo je 6 sjednica na kojima je raspravljalo o pitanjima važnim za obavljanje poslova iz djelokruga Agencije te donosilo opće i posebne akte sukladno propisanoj nadležnosti.

Upravno vijeće donijelo je sljedeće akte:

- Statut Agencije
- Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Agencije
- Pravilnik o plaćama i materijalnim pravima zaposlenika
- Pravilnik o radu
- Financijski plan Agencije za 2016. godinu
- Plan zapošljavanja u Agenciji za 2015. godinu
- Program rada i razvoja Agencije za 2016.

Upravno vijeće raspravljalo je o temama važnim za rad Agencije, kako slijedi:

- Zatečeno stanje u Agenciji kod dolaska novog ravnatelja (snimka početnog stanja),
- Stručno usavršavanje zaposlenika,
- Izmjena Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama ("posebni uvjeti rada za inspektore")
- Strategija razvoja Agencije,
- Izmjene Zakona i donošenje novog Statuta Agencije,
- Plan zapošljavanja u Agenciji za 2015. godinu,
- Akcijski plan Agencije za 2015. godinu,
- Završno izvješće ERA-e vezano za Cross-audit,
- Završno izvješće ERA-e vezano za Priority Countries,
- Akcijski plan Agencije - Program rada i razvoja Agencije za 2016. godinu,
- Usvajanje financijskih planova i izvještaja za 2014./2015./2016. godinu
- Razmatranje i usvajanje općih akata Agencije sukladno članku 32. Statuta Agencije:
 - Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta,
 - Pravilnik o radu,
 - Pravilnik o plaćama i materijalnim pravima zaposlenika.

Postupanje i rješavanje u upravnim stvarima temeljem javnih ovlasti

Agencija je u 2015. godini postupala i rješavala u upravnim stvarima temeljem javnih ovlasti te je riješila ukupno 613 predmeta donoseći upravne akte iz područja svoje nadležnosti utvrđene Zakonom (potvrde, dozvole, odobrenja, ovlaštenja, itd.) primjenjujući pri tom odredbe propisa kojima se uređuje upravni postupak. S obzirom na prošlu 2014. godinu kada je riješeno 94 predmeta ovo je znatno povećanje (više nego šest puta) kojem su u najvećoj mjeri doprinijela rješenja (dozvole) za strojevođe te rješenja za vozila (sukladno tablici 10).

Tablica 10 – Broj i struktura rješениh predmeta u 2015. godini

Br.	Opis predmeta	Broj rješениh predmeta
1.	Uvjerenja o sigurnosti za upravitelja infrastrukture, odobrenja za puštanje strukturnih podsustava u uporabu, pokusni rad, pokusne pružne dionice, itd.	16
2.	Potvrde o sigurnosti za željezničke prijevoznike	15
3.	Odobrenja za puštanje u uporabu vozila	77
4.	Dozvole za strojovođe	457
5.	Upis u Registar vozila - rješєnja	24
6.	Inspekcija - rješєnja	7
7.	Ostalo - rješєnja	17
8.	UKUPNO	613

Ostali poslovi koje su obavljali zaposlenici Agencije

Pored rješavanja u upravnim stvarima temeljem javnih ovlasti, zaposlenici Agencije u 2015. godini bili su uključeni u rad određenih povjerenstava koja osniva Ministarstvo vezano uz pravne i tehničke poslove iz područja sigurnosti željezničkog sustava.

Agencija je tijekom 2015. godine pratila, promicala i provodila regulatorni okvir sigurnosti uključujući i nacionalna sigurnosna pravila, sudjelovala u izradi nacrtu prijedloga zakonskih i podzakonskih propisa potrebnih za obavljanje sigurnog tijeka željezničkog prometa iz nadležnosti Ministarstva te surađivala s drugim tijelima za sigurnost Europske unije radi usklađivanja sigurnosnih metoda s metodama drugih članica Europske unije.

Tijekom 2015. godine zaposlenici Agencije su surađivali s Ministarstvom u postupku izrade sljedećih propisa:

- Pravilnik o željezničkim vozilima,
- Pravilnik o tehničkim uvjetima za prometno-upravljački i signalno-sigurnosni željeznički infrastrukturni podsustav,
- Zakon o kombiniranom prijevozu tereta.

Zaposlenici Agencije pružali su stručnu pomoć tijelima Agencije, izrađivali nacrtu prijedloga općih i pojedinačnih akata, vodili brigu o objavi općih akata, pripremali stručne podloge i nacrtu prijedloga propisanih izvješća i analiza, očitovanja s primjedbama, prijedlozima i mišljenjima na nacrtu prijedloga propisa iz nadležnosti drugih tijela državne uprave koji se odnose na rad Agencije. Osim toga, sudjelovali su u pripremanju materijala za sjednice Upravnog vijeća i u radu sjednica Upravnog vijeća Agencije bez prava glasa, sukladno Poslovniku o radu Upravnog vijeća Agencije, te obavljali i druge poslove prema nalogu nadređenih.

Tijekom 2015. godine Agencija je održavala kontinuiranu suradnju s Agencijom za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu (u daljnjem tekstu: AIN). Pri tome treba istaknuti suradnju u sklopu istražnih postupaka te poduzimanju radnji u vezi sa sigurnosnim preporukama (sukladno članku 118. stavku 5 Zakona). Agencija je u 2015. godini zaprimila 7 sigurnosnih preporuka koje su detaljno analizirane. Nije utvrđena potreba za daljnjim djelovanjem i propisivanjem obvezujućih mjera.

Suradnja s Hrvatskom regulatornom agencijom za mrežne djeletnosti (u daljnjem tekstu: HAKOM) bila je također značajna za Agenciju u 2015. godini s obzirom na aktivnosti koje su se

odvijale u tom pogledu. Potrebno je istaknuti niz sastanaka s HAKOM-om i Ministarstvom te okruglih stolova u organizaciji HAKOM-a, na kojim su pored predstavnika Ministarstva i Agencije sudjelovali željeznički prijevoznici i upravitelj infrastrukture, a na kojima su se uglavnom kroz konstruktivni dijalog raspravljala pitanja vezana uz izdavanje dozvola za puštanje u uporabu vozila, uvjerenja/potvrde o sigurnost, liberalizaciju tržišta željezničkog prijevoza, te razmatrale primjedbe prijevoznika na uvjete korištenja infrastrukture, izadavanje sigurnosnih rješenja i slično.

8. SURADNJA AGENCIJE S DRUGIM TIJELIMA NADLEŽNIM ZA SIGURNOST

Na međunarodnoj razini Agencija, kao nacionalno tijelo nadležno za sigurnost u smislu europskog željezničkog zakonodavstva, surađuje s ERA-om te tijelima nadležnim za sigurnost drugih država članica (engl. *National Safety Authorities* - NSA). ERA koordinira aktivnu razmjenu mišljenja i iskustava tijela nadležnih za sigurnost zemalja članica Europske unije. U sklopu projekata Europske komisije i ERA-e, zaposlenici Agencije sudjelovali su na sljedećim skupovima:

- ERA radionica – Budućnost zakonodavstva željeznica Europe vezanog za sigurnost i interoperabilnost i inovacije europskih željeznica (engl. *ERA workshop – The future of european railway legislation concerning interoperability and safety, and the european railway innovation*), održana u Budimpešti 9. i 10. studenog 2015. godine u sklopu koje je, pored predstavnika ERA-e, sudjelovao veći broj nacionalnih tjela za sigurnost iz Europske unije te iz susjednih zemalja;
- Sastanak predstavnika nacionalnih tijela za sigurnost željezničkog prometa Slovenije, Srbije, Hrvatske i Mađarske, održan u Budimpešti 9. travnja 2015. godine. Sastanak je sadržajno obuhvatio aktualne probleme u provedbi propisa i obavljanju poslova iz područja prekogranične suradnje, a vezano za jezične probleme, kao i implementaciju Odluke (EK) 402/2013 vezano za pitanje tijela za ocjenu postupaka (engl. *Assessment Body* - AsBo) i njegovu akreditaciju i slično;
- 38. plenarna sjednica mreža nacionalnih tijela za sigurnost (engl. *38th plenary meeting of the Network of National Safety Authorities*), održana u Lilleu 19. i 20. svibnja 2015. godine;
- 39. plenarna sjednica mreža nacionalnih tijela za sigurnost (engl. *39th plenary meeting of the Network of National Safety Authorities*), održana u Valenciennesu 24. i 25. studenog 2015. godine;
- Konferencija vezana za uvođenje 4. željezničkog paketa – Zajednička konferencija o 4. željezničkom paketu "Kretanje prema jedinstvenoj europskoj željeznici" (engl. *Joint conference on the 4th Railway Package "Moving towards Single European Rail Area"*), održana u Luxemburgu od 23. i 24. studenog 2015. godine;
- ERA sjednice vezane za upravljanje rizicima (engl. *Risk Mangement*) te ERA sjednica vezana uz ERA registar tipskih vozila (engl. *European Registrar of Authorised Types of Vehicle* – ERATV).

Zaposlenici Agencije su u 2015. godini aktivno pratili i održavali poslovne odnose s tijelima nadležnim za sigurnost i izvan projekta Europske komisije i ERA-e, a naročito u svibnju i studenom 2015. godine kada su predstavnici Agencije sudjelovali na redovitim sjednicama Međunarodne udruge željezničkih inspektora (engl. *International liaison group of government railway inspectorates* - ILGGRI), gdje se uglavnom raspravljalo o sljedećim temama:

- 28. i 29. svibnja 2015. godine, Budimpešta; problemi radnog vremena strojovođa; zahtjevi tijela za ocjenu postupaka u ocjeni rizika - AsBo i neovisnost prema EN 17020; zahtjevi za tehničke specifikacije interoperabilnosti kod signalno-sigurnosnog i komandno-upravljačkog podsustava (engl. *Control Command and Signalling TSI – CCS TSI*), ovlaštenja na željezničkim koridorima; željeznički indikatori i sigurnost; 4. željeznički paket (engl. *The 4th Railway Package*); izmjene u primjeni zajedničkih sigurnosnih metoda (engl. *Common Safety Methods – CSM*).
- 5. i 6. studenog 2015. godine, London; 4. željeznički paket, revizija CSM-a, čišćenje nepotrebnih nacionalnih pravila (engl. *cleaning-up of unnecessary national rules*), ERA projekt o zajedničkom izvještavanju - COR (engl. *Common Occurrence Reporting – COR*) i izvješće s radnih skupina.

9. JAVNOST RADA AGENCIJE

Javnost rada Agencije, prema Zakonu, Statutu i općim aktima Agencije, osigurava se dostupnošću informacija o radu i poslovanju sredstvima javnog priopćavanja, objavom na internet stranici Agencije, za javnost otvorenim sjednicama Upravnog vijeća Agencije, dostavljanjem propisanih izvješća Vladi i ERA-i te provedbom odredaba Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", br. 25/13 i 85/15).

Sukladno navedenim propisima, ne dovodeći u pitanje prethodno navedenu obvezu podnošenja godišnjeg izvješća o radu u prethodnoj godini uključujući i financijskog izvješća, kada to Vlada zatraži Agencija je obvezna podnositi izvješća o svom stručnom radu i financijskom poslovanju te o pojedinim specifičnim pitanjima iz svog djelokruga rada i za razdoblje kraće od godinu dana. Pored toga, Agencija je obvezna svake kalendarske godine podnositi ERA-i izvješće o svojim aktivnostima u prethodnoj godini, a koje obuhvaća informacije određene Zakonom.

Agencija, kao pravna osoba s javnim ovlastima, obvezna je postupati na način propisan Zakonom o pravu na pristup informacijama. Sukladno tome, Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2015. godinu dostavljeno je Povjerenici za informiranje 21. siječnja 2016. godine, u propisanom roku. Prema navedenom Izvješću, Agencija je u 2015. godini zaprimila 26 zahtjeva za pristup informacijama, od kojih su 24 zahtjeva u cijelosti usvojena te su korisnicima prava tražene informacije dostavljene u propisanom roku. Dva zahtjeva za ponovnu uporabu informacija (sukladno ograničenjima propisanim člankom 15. Zakona o pravu na pristup informacijama) pravomoćnim rješenjima su odbijena.

Budući da Agencija u izvještajnom razdoblju nije imala adekvatne administrativne kapacitete poslove vezane za ostvarivanje načela javnosti rada i provedbe obveza propisanih navedenim Zakonom obavljala je u skladu s tako zadanim uvjetima. S ciljem što veće otvorenosti i javnosti djelovanja Agencija je i tijekom 2015. godine nastavila objavljivati na vlastitoj internet stranici sve bitne informacije (osnovni podaci, ustrojstvo, nadležnost, odluke, propisi, planovi, izvješća, upute, natječaji, najčešće tražene informacije, podaci za kontakt i sl.). Financijski plan Agencije, kao proračunskog korisnika, sastavni je dio financijskog plana Ministarstva te su ove informacije dostupne javnosti i putem internetskih stranica Ministarstva.

10. IZVJEŠĆA S ERA AUDITA (*Cross-audit/Priority Countries*)

Audit u Agenciji (*Cross-audit*)

Audit od strane ERA-e u Agenciji (u nastavku: Cross-audit) trajao je u razdoblju od rujna 2014. godine (zahtjev za uspostavu komunikacije i sklapanje sporazuma o auditiranju) do listopada 2015. godine (završni sastanak i utvrđivanje Plana korektivnih akcija Agencije nakon audita – engl. *Closing meeting and Corrective action plan*). Opseg audita bila je procjena glavnih područja aktivnosti kojima se bavi Agencija, a to su (prema temeljnim procesima):

- Potvrda i uvjerenje o sigurnosti (engl. *Safety certification/safety authorisation - SCA*)
- Dozvola za puštanje strukturnih podsustava u uporabu (engl. *Authorisation for placing subsystems in service - APS*)
- Nadzor sigurnosti željezničkog prometa (engl. *Supervision of safety performance - SUP*)
- Organizacijska sposobnost (engl. *Organisation Capability - OC*).

Sukladno završnom izvješću ERA-e s audita od 6. listopada 2015. godine – Procjena stanja aktivnosti nacionalnog tijela za sigurnost u Hrvatskoj (engl. *Assessment of NSA activities in the Croatian NSA*) poduzete su odgovarajuće korektivne akcije za poboljšanja unutar Agencije koje su opisane i dostavljene ERA-i u Planu korektivnih akcija od 29. listopada 2015. godine (engl. *Corrective action plan*). Detaljna razrada navedenih poboljšanja opisana je u Akcijskom planu i Programu rada i razvoja Agencije za 2016. koji su izrađeni krajem 2015. godine.

U nastavku navodimo nalaze s audita i poboljšanja koja je sukladno nalazima Agencija poduzela i planirala kroz gore spomenuti Akcijski plan i Program.

Potvrda i uvjerenje o sigurnosti (SCA)

Pozitivni nalazi i dobra poslovna praksa: Osnovni uvjeti za obavljanje poslova, sukladno propisanoj nadležnosti Agencije kao neovisnog tijela, ispunjeni su u travnju 2013. godine i od tada se unutar Agencije ostvaruju bitna unapređenja za sigurnost. Postoji transparentan način rada koji je dostupan javnosti, a podnositelji zahtjeva koji koriste usluge Agencije tretiraju se na pravedan način. Postoji proaktivni način rada sa željezničkim sektorom da bi se olakšao rad i jednostavnije pristupilo rješavanju zahtjeva.

Područja poboljšanja potpomognuta Akcijskim planom: Agencija mora poduzeti potrebne korake u ocjeni sustava upravljanja sigurnošću (engl. *Safety Management System – SMS*) željezničkih prijevoznika i postepeno smanjiti usredotočenost na važnost sigurnosnih potvrda B u korist sigurnosnih potvrda A. Željeznički prijevoznici (engl. *Railway Undertakings - RU*) i upravitelji infrastrukture (engl. *Infrastructure Managers - IM*) trebaju dobiti više pomoći oko vođenja u upravljanju i ocjeni sigurnosti/procjeni rizika. Potrebno je osigurati bolji sustav vođenja dokumenta, upravljanje projektima (predmetima koje vodi Agencija) te omogućiti bolje planiranje i jasne procedure za vođenje postupaka (povezanost administrativnih procedura s EU regulativom).

Postignuti rezultati: Pokrenuta je izrada i usklađivanje novog poboljšanog postupka (interna procedura za izdavanje SCA) te upute za podnositelje zahtjeva koje će biti objavljene na internet stranicama Agencije. Formirani su audit timovi za nadzor SMS-a kod željezničkih prijevoznika/upravitelja infrastrukture i utvrđeni su termini auditiranja tijekom 2016. godine. Tijekom rujna do prosinca 2015. godine Agencija je kod upravitelja infrastrukture – HŽ

Infrastrukture d.o.o. obavila prvi sustavni audit SMS-a, temeljem kojeg su utvrđena odgovarajuća poboljšanja sustava i izdano sigurnosno uvjerenje za 2016. godinu.

Dozvola za puštanje strukturnih podsustava u uporabu (APS)

Pozitivni nalazi i dobra poslovna praksa: Na internet stranicama Agencije (www.asz.hr) navedene su upute podnositeljima zahtjeva vezano za izdavanje dozvola. Utvrđeno je da postoji jasan upravni postupak s potrebnim zapisima i dokumentacijom, te jasan postupak za žalbe. U Agenciji postoji ekspertni tim s iskustvom i zanjem za ovo područje, a Agencija više ne radi poslove tehničkih pregleda vozila i izdavanja potvrda o sukladnosti s nacionalnim pravilima što je sada u nadležnosti imenovanog tijela (engl. *Designated Body* – DeBo).

Područja poboljšanja potpomognuta Akcijskim planom: Ne postoji formalni, dokumentirani postupak vezano za izdavanje dozvola i dio postupka ovisan je o individualnim procjenama. U odgovarajućoj internoj proceduri treba jasno definirati ulogu DeBo-a, a uloga Agencije po tom pitanju mora biti minimalna. S Ministarstvom je potrebno unaprijediti odgovarajuća nacionalna pravila koja se odnose na tehnički pregled vozila.

Postignuti rezultati: Izrađen je i stupio na snagu novi interni postupak za puštanje u uporabu strukturnog podsustav vozila (engl. *Authorisation for placing subsystems in service (vehicles)* - APS) u skladu s novim nacionalnim pravilnikom za vozila te je jasno definirana uloga DeBo-a u postupku izdavanja odobrenja za puštanje vozila u uporabu. Obzirom na Zakonom prenijetu nadležnost za obavljanje tehničkih pregleda vozila i izdavanje potvrda o sukladnosti s nacionalnim pravilima na DeBo, uloga Agencije u tom pogledu sada je minimalna.

Nadzor sigurnosti željezničkog prometa (SUP)

Pozitivni nalazi i dobra poslovna praksa: Agencija posjeduje plan inspekcijskog nadzora kojim su postavljeni tehnički ciljevi i količine nadzora – pregleda za inspektore. Inspektori imaju odgovarajuća znanja, iskustvo, naobrazbu (položene ispite za inspektore) te su kompetentni za poslove koje obavljaju.

Područja poboljšanja potpomognuta Akcijskim planom: Agencija treba razmotriti razvoj strateškog plana inspekcije zasnovanog na procjeni rizika. Fokus inspekcija mora biti na nadzoru SMS-a te kontinuiranim poboljšanjima sustava prema filozofiji kvalitete: planiraj-provedi-kontroliraj-unaprijedi (engl. *plan-do-check-act*). U Agenciji nema dovoljno inspektora i drugih zaposlenika koji su osposobljeni/obrazovani za procjene rizika i provođenje SMS audita (potrebno je da se novi zaposlenici Agencije obrazuju za upravljanje rizicima i provođenje audita). Potrebno je otkloniti preklapanja nadležnosti inspektora i auditora Uprave za željeznička vozila koja se pojavljuju prilikom pregleda subjekta nadležnog za održavanje (engl. *Entity in Charge of Maintenance* - ECM).

Postignuti rezultati: Agencija je pokrenula dizajniranje poboljšanog postupka za nadzor željezničkog sustava (vezano i za audite SMS-a) u kojem će biti definirane veze između postupka SUP i SCA. Izrađeni su planovi za obrazovanje zaposlenika Agencije za upravljanje/procjenu rizika koji utječu na sigurnost te tehnike internih/eksternih audita, no realizacija ovog cilja ovisi o raspoloživim financijskim resursima koje Agencija osigurava iz državnog proračuna. Poduzeti su odgovarajući koraci u provedbi SMS audita kod RU i IM (kako je već naglašeno obavljen je prvi audit SMS-a kod HŽ Infrastrukture d.o.o., a ostali auditi se odvijaju sukladno Planu). Vezano za poboljšano upravljanje projektima, upravnim predmetima koji su u nadležnosti Agencije, pokrenut je projekt uvođenja informatičkog sustava za upravljanje dokumentima (DMS). Kako ne bi došlo do preklapanja u nadzoru ECM-a osnovan je

tim za ECM koji se sastoji od zaposlenika iz Uprave za željeznička vozila i Uprave za poslove inspekcije, koji sada zajednički rade na uspostavi zacrtanih ciljeva u pogledu nadzora ECM-a.

Organizacijska sposobnost (OC)

Pozitivni nalazi i dobra poslovna praksa: Agencija je neovisna u provođenju svojih nadležnosti definiranih Zakonom, a odgovorna je Vladi. Upravno vijeće se sastoji od tehničkih eksperata (sveučilišni profesori s Fakulteta prometnih znanosti u Zagrebu, stručni specijalisti Ministarstva i stručnjaci iz željezničkog sektora u mirovini). ERA-in audit tim je tijekom audita izrazio zadovoljstvo radom novog ravnatelja Agencije i aktivnostima koje poduzima, a osobito njegovim Akcijskim planom koji je u suradnji sa svojim ekspertnim timom pripremio nakon *kick-off* sastanka, a prije audita u Agenciji. Ovaj inicijalni plan bio je temelj za izradu Programa rada i razvoja Agencije za 2016. godinu i konačne verzije Akcijskog plana za 2015./2016. godinu.

Područja poboljšanja potpomognuta Akcijskim planom: Agencija ima nedostatak administrativnih kapaciteta sukladno sistematizaciji. Posebno je naglašen nedostatak zaposlenika vezano za nadzor i izdavanje odobrenja za signalno-sigurnosni i prometno-upravljački podsustav. Pored toga potrebno je postojeće i nove zaposlenike osposobiti za upravljanje/procjenu rizika te izvođenje audita SMS-a. U Akcijskom planu za 2016. godinu definirani su ciljevi kojima Agencija jača organizacijsku sposobnost utemeljenu na razvoju sustava upravljanja kvalitetom (engl. *Quality Management System - QMS*) te omogućava dosljednu primjenu upravljanja rizicima.

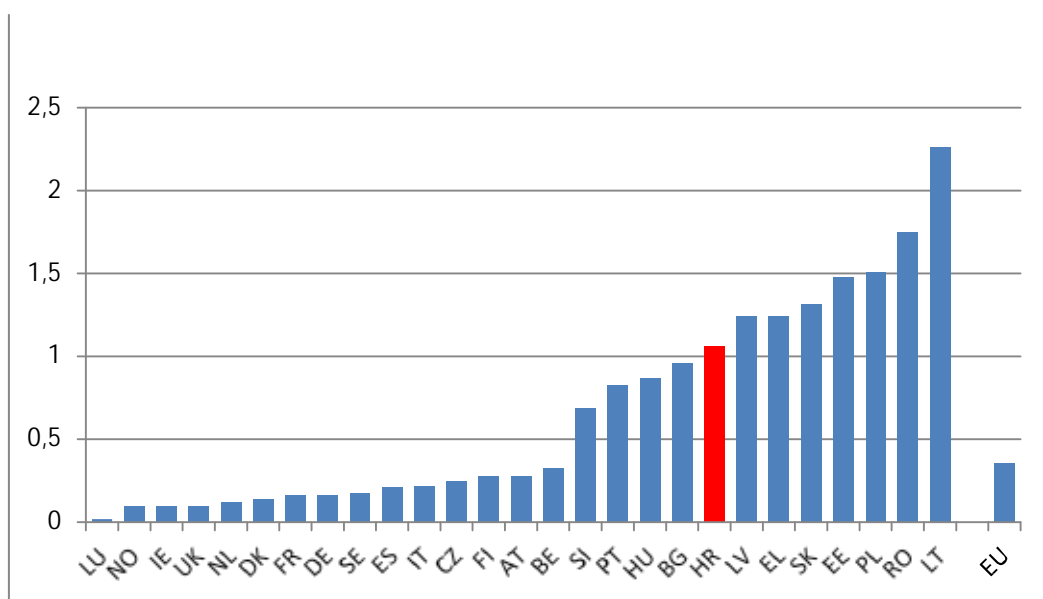
Postignuti rezultati: Tijekom druge polovice 2015. godine u Agenciji su (kako je već objašnjeno kroz poglavlje 2), uposlena četiri nova zaposlenika (uz istovremeni odlazak dvoje zaposlenika iz Agencije – prestanak ugovora o radu). S obzirom na raspoloživa financijska sredstva novi zaposlenici nisu adekvatno osposobljeni za procjenu rizika, audite SMS-a i uvođenje QMS-a kako je predviđeno Akcijskim planom.

Audit željezničkog sustava Republike Hrvatske – Priority Countries Programme

Ovo izvješće izrađeno je na osnovi ERA-inog izvješća s audita provedenog u 2015. godini - Popratno izvješće uz savjet Europske agencije za željeznice za Europsku komisiju u pogledu sigurnosti željeznica u Republici Hrvatskoj (engl. *Accompanying Report to the Advice of the European Railway Agency for European Commission regarding Advice concerning railway safety in the Republic of Croatia (ERA/ADV/2014-5)*).

Dana 4. ožujka 2014. godine Europska komisija (EK) je zatražila od ERA-e da izradi gore spomenuti dokument s kojim će dati odgovarajuće savjete jednom broju zemalja članica uključujući i Republiku Hrvatsku, a koje su razvrstane prema programu sigurnosti za prioritetne zemlje (engl. *Priority Countries Programme*).

Zemlje koje su ušle u prioritetni program, a među njima je i Republika Hrvatska, odnosno njezin željeznički sustav, odabrane su temeljem procjene nacionalnih referentnih vrijednosti (engl. *National Reference values - NRVs*) tj. prema pokazateljima rizika sukladno izračunu u skladu sa zajedničkom sigurnosnom metodom (CSM) te podacima koje su dostavile zemlje članice kroz zajedničke sigurnosne pokazatelje (engl. *Common Safety Indicators - CSI*) za razdoblje 2007.-2012. godine (prema slici 3).

Slika 3 - Razvrstavanje zemalja članica prema programu sigurnosti za prioritetne zemlje; Priority Countries – NRV 6 za razdoblje 2007.-2012. godine (izvor: ERA-CSI data sheet-Croatia; Priority countries programme; Priority Member States – Croatia)

Članovi audit tima iz ERA-e vodili su tijekom audita konstruktivni dijalog s predstavnicima Ministarstva, Agencije, AIN-a, željezničkih prijevoznika, upravitelja infrastrukture, subjekata nadležnih za održavanje i predstavnicima sindikata.

Prema izvješću ERA-e u prije spomenutom dokumentu Republika Hrvatska je donijela odgovarajuću pravnu regulativu koja se odnosi na sigurnost i interoperabilnost željeznica no sigurnosna direktiva (engl. *Safety Directive*) i ostala EU regulativa još uvijek nisu dovoljno efikasno transponirane u praksi. Isto tako ne postoji odgovarajući strateški dokument⁵ o sigurnosti željezničkog sustava, koji bi trebao biti odobren od Ministarstva, te usuglašen sa svim dionicima sustava kao što su: Agencija, AIN, upravitelj infrastrukture, prijevoznici, sindikati i ostali.

Vezano za audit u Agenciji ERA je naznačila kao bitno ograničenje u radu trenutni nedostatak SMS eksperata te nedostatak izvođenja aktivnosti odnosno pristupa u radu utemeljenog na procjeni rizika (engl. *risk-based approach*). Ovaj problem Agencija je jasno naznačila u svojem Akcijskom planu za 2015./2016. godinu i pokušava ga riješiti kroz dodatna osposobljavanja i obrazovanja koja za sada nisu dovoljno potpomognuta financijskim izvorima.

U pogledu infrastrukture ERA-in audit jasno je naznačio da je potrebna hitna pozornost glede trenutačnog održavanja i zamjene dotrajale i zastarjele infrastrukturne opreme, a posebno je istaknut problem relativno velikog broja nezaštićenih ŽCP-a u kombinaciji sa tzv. "divljim prelazima" (engl. "wild crossing").

⁵ Konzistentan set dugoročnih i kratkoročnih ciljeva te razvojnih aktivnosti koje je potrebno provesti da se ovi ciljevi ostvare na sustavan i strukturiran način.

11. ZAKLJUČAK

Agencija je u izvještajnom razdoblju ostvarila sve svoje zadaće koje su pred nju postavljene sukladno ovlastima propisanim Zakonom. Sredstva za rad Agencije osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2015. godinu korištena su planski, namjenski i bila su dovoljna za njezin nesmetani rad.

Vezano za ograničenja u radu Agencije potrebno je i dalje istaknuti da je nedovoljan broj zaposlenika u Agenciji (za neke djelatnosti Agencija uopće nema potreban stručni kadar) u pojedinim slučajevima uzrokovao probleme kod izdavanja rješenja (odobrenja) za puštanje u uporabu strukturnih podsustava. Ipak, zahvaljujući multidisciplinarnom pristupu (kako je i obrazloženo u poglavlju 2. ovog Izvješća) zaposlenici Agencije zajedno s ravnateljem uspjeli su riješiti navedene probleme i izdati odgovarajuća rješenja.

Bez obzira na naprijed navedeno, ciljevi utvrđeni Strateškim planom za razdoblje 2015. – 2017. godine i Godišnjim planom Agencije za 2015. godinu, u potpunosti su realizirani. Treba na ovom mjestu napomenuti da je Agencija u 2015. godini izdala značajno više rješenja (ukupno: 613) vezanih za upravne predmet nego je to bilo u 2014. godini (ukupno: 94 rješenja). Na prvome mjestu je broj izdanih dozvola za strojovođe (457), nakon toga slijede rješenja za davanje dopuštenja za puštanje u uporabu vozila (77), te ostala rješenja (79) od ukupnog broja u 2015. godini, što je više nego šest puta u odnosu na 2014. godinu. Na taj način Strateški plan je značajno premašen (ciljana vrijednost za 2015. godinu je bila 60 rješenja u stavci 1.4.2. *Sigurnost kopnenog prometa*).

Pored povećanog obima poslova koje su imali zaposlenici Agencije u 2015. godini na rješavanju upravnih predmeta, treba naglasiti da je Agencija u 2015. godini imala i znatan angažman u provođenju inspekcijskih pregleda, nadzora i audita sustava upravljanja sigurnošću kao i tijekom sudjelovanja u auditima koje je provodila ERA. Agencija je sukladno auditima ERA-e i Akcijskom planu provela u 2015. godini značajna poboljšanja u razvoju regulatornog procesa sigurnosti željezničkog prometa i jačanju organizacijskih sposobnosti Agencije.

Agencija će u narednom razdoblju nastaviti pratiti, promicati i provoditi razvoj regulatornog okvira sigurnosti, poticati razvoj i unapređenja sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika te promovirati kulturu sigurnosti željezničkog sustava. Neprekidno unaprjeđivanje hrvatskog željezničkog sektora za izazove otvorenog tržišta Europske unije i dalje ostaje od neizmjerne važnosti. Posebno se to odnosi na uvođenje 4. željezničkog paketa koji je stupio na snagu, a što je poseban izazov za Agenciju i željeznički sustav Republike Hrvatske u cjelini radi uvođenja potpuno novog, jedinstvenog sustava izdavanja potvrda za željezničke prijevoznike kao i davanje dopuštenja za stavljanje u uporabu vozila.

Na kraju treba reći da će Agencija s obzirom na znanja, kompetenciju i ovlasti koje su definirane Zakonom, aktivno predlagati i doprinositi razvoju nacionalnih sigurnosnih ciljeva te sigurnosne strategije u suradnji s nadležnim nacionalnim tijelima.